

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE, LITERATURA

Wykaz rękopiśmiennych źródeł archiwalnych wraz ze skrótami

(przechowywanych w Archiwum Państwowym w Poznaniu
z okresu od XIV do XVIII w.)

- PG – Poznańskie Grodzkie Księgi Sądowe (Archiwum Państwowe w Poznaniu).
PZ – Poznańskie Ziemskie Księgi Sądowe (Archiwum Państwowe w Poznaniu).
WG – Wałeckie Grodzkie Księgi Sądowe.

Wykaz wydanych źródeł tekstowych wraz ze skrótami

- BGS – Boese Karl, 1965, *Geschichte der Stadt Schneidemühl*, Würzburg, 234 s.
ItWJag – Gąsiorowski Antoni, 1972, *Itinerarium Króla Władysława Jagielly 1386–1434*, Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 121 s.
KDW – *Kodeks Dyplomatyczny Wielkopolski*, t. I – XI, Poznań 1877–1992.
KozBad – Kozierowski Stanisław, 1916, *Badanie nazw topograficznych dzisiejszej Archidiecezji Poznańskiej*, Roczniki Towarzystwa Przyjaciół Nauk Poznańskiego XLI (1914), XLII (1915), Poznań, 795 s.
LorSNH – Lorentz Friedrich, 1964, *Slawische Namen Hinterpommerns (Pomorze Zachodnie)*, bearb. Von. F. Hinze, Berlin.
LWK – *Lustracja województw wielkopolskich i kujawskich 1564–1565*, cz. I. Starostwo Uście i Wieleń, s. LXIII, 279, Bydgoszcz 1961.
NG – Schulz Werner, 1938, *Quellenband zur Geschichte der zweiten deutsche Ostsiedlung im westlichen Netzegau*, Leipzig, s. XI–XVIII, 1–263.
PU – *Pommersches Urkundenbuch*, s. II, 1254–1286, bearb. von R. Prümers, Stettin 1885; s. IV, 1301–1307, bearb. von G. Winter, Stettin 1903.

- SchDK – Schultz Fr., 1899, *Das Deutsch Kroner Land im 14. Jahrhunderte*, [w:] *Zeitschrift des Westpreussischen Geschichtsvereins*, H. XXXIX, (1899), Danzig, s. 1–98.
- SchDL – Schultz Fr., 1899, *Das Deutsch Kroner Land im 14. Jahrhunderte*, [w:] *Zeitschrift des Westpreussischen Geschichtsvereins*, H. XXXIX, (1899), Danzig, s. 1–98.
- SchGK – Schultz Fr., 1902, *Geschichte des Kreises Deutsch-Krone*, Deutsch Krone, 352 s.
- SchJas – Schultz Fr., 1896, *Chronik der Stadt Jastrow*, Jastrow.
- Scht – F.W.F. Schmitt 1867, *Geschichte der Deutsch-Croner Kreises*, Thorn, 252 s.
- SHG – *Słownik historyczno-geograficzny województwa poznańskiego w średniowieczu*, cz. I–V, Wrocław–Poznań, 1982–2014. Kartoteka w Pracowni SHG w Poznaniu.
- Syska – Syska Ewa, 1998, *Rzekoma umowa graniczna polsko-nowomarchijska datowana na rok 1251*, *Roczniki Historyczne*, t. 64, s. 12–183.

Wykaz map wraz ze skrótami

- Mb25 – Mapa topograficzna *Messtischblätter*, 1: 25 000. Preussische Landesaufnahme od 1875 i Reichsamt für Landesaufnahme – od 1921 r. do 1940 r.
- M25rkps. – Mapa topograficzna *Messtischblätter*: 1: 25 000, ok. 1830 r. Rkps. Staatsbibliothek zu Berlin, sygn. N 729.
- M50 – Mapa topograficzna 1: 50 000 wydana przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii w Warszawie ok. 2000 r. (z nazwami wg Państwowego Rejestru Nazw Geograficznych z 2013 r.).
- Schm – F. W. v. Schmettau 1767–1787, *Kabinettskarte Preussische Provinzen östlich der Weser und angrenzender Gebiete*, 1: 50 000, rkps. Staatsbibliothek zu Berlin, sygn. L 5420.
- Schr – v. Schrötter, *Karte von Ostpreussen nebst Preussisch Litthauen und West-Preussen nebst de m Netzdistrict*, 1:50 000. Aufgenommen 1796–1802. Rkps. Staatsbibliothek zu Berlin, sygn. N1020.
- SPWP – *Separata-Piece von Westpreussen*, 1: 25 000 [na podstawie pomiaru ok. 1781]. Rkps. Staatsbibliothek zu Berlin, sygn. L 5420/4.

Wykaz opracowań wraz ze skrótami

- AAOEichler – Eichler, Ernst (Hrsg.): *Atlas altsorbischer Ortsnamentypen. Studien zu toponymischen Arealen des altsorbischen Gebietes im westslawischen Sprachraum*, bearb. von Inge Bily, Bärbel Breinfeld und Manuela Züfle, 5 Bde. Leipzig 2000–2004.
- AP – *Antroponimia Polski od końca XVI do końca XVIII wieku*, pod red. A. Cieślíkovej przy współpracy K. Skowronek, Kraków 2013, Instytut Języka Polskiego PAN, 345 s.
- DudenF – *Duden Familiennamen. Herkunft und Bedeutung*, bearbeiten von R. und V. Kohlheim, Dudenverlag, Mannheim 2005.
- GottDN – Gottschald Max, 1971, *Deutsche Namenkunde. Unsere Familiennamen nach ihrer Entstehung und Bedeutung*, Berlin: Walter de Gruyter & Co.
- KlugeEW – *Etymologisches Wörterbuch der deutschen Sprache*, bearb. von El,ar Seebold, (ersten Bearb. Friedrich Kluge) Berlin, Walter de Gruyter, 2002, 1023 s.
- MNDH – *Mittelniederdeutsches Handwörterbuch* = Lasch Agathe – Borchling Conrad – Cordes Gerhard: *Mittelniederdeutsches Handwörterbuch*. Neumünster 1956ff.
- NMPRym – *Nazwy miejscowe Polski*, pod red. K. Rymuta, t. II, Kraków 1997.
- NPRym – *Nazwiska Polaków*, pod red. K. Rymuta, t. I, Kraków 1999.
- NMPodl – Podlaska Daniela 1990, *Nazwy miejscowe z terenu XVI-wiecznego województwa poznańskiego*, cz. 1–2, Słupsk, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Słupsku, 500 s.
- SEMSNO – *Słownik etymologiczno-motywacyjny staropolskich nazw osobowych*, pod red. A. Cieślíkovej, t. I, Kraków 2000, Wydawnictwo Naukowe PWN, 378 s., t. IV, Kraków 1997, oprac. E. Supranowicz, Kraków, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego PAN, 20 s.
- SEK – Boryś Wiesław, Popowska-Taborska Hanna, 1999, *Słownik etymologiczny kaszubszczyzny*, t. I–III, Warszawa, Slawistyczny Ośrodek Wydawniczy.
- SG – *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*, pod red. F. Sulimierskiego, B. Chlebowskiego, W. Walewskiego, t. I, Warszawa 1880.
- SGRosp – *Słownik nazw geograficznych Polski zachodniej i północnej*, Warszawa 1951.

- SGSych – Sychta Bernard, *Słownik gwar kaszubskich*, t. I–VII, Wrocław 1967–1976.
- SJPD – *Słownik języka polskiego*, red. W. Doroszewski, t. I–XI, Warszawa 1958–1969.
- SNFBiał – Białecki Tadeusz, 2001, *Słownik nazw fizjograficznych Pomorza Zachodniego*, Szczecin, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 845 s.
- SPXVI – *Słownik polszczyzny XVI wieku*, pod red. S. Bąka i in., t. I, Wrocław 1966.
- SSNO – *Słownik staropolskich nazw osobowych*, pod red. W. Taszyckiego, 1965–1987, t. I–VII, Wrocław, Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
- Sstp – *Słownik staropolski*, pod red. S. Urbańczyka, t. I–XI, 1953–2002.
- SW – tzw. Słownik warszawski: J. Karłowicz, A. Kryński, W. Niedźwiedzki, *Słownik języka polskiego*, t. I–VIII, Warszawa 1900–1927.
- WUNM – *Wykaz urzędowych nazw miejscowości w Polsce*, t. I–III, Warszawa 1980–1982, Główny Urząd Statystyczny.

Objaśnienia innych skrótów

- GUGiK – Główny Urząd Geodezji i Kartografii
- gw. – gwarowy (a)
- kasz. – kaszubski (a)
- łuż. – łużycki (a)
- MP – Monitor Polski. Dziennik Urzędowy Rzeczypospolitej Polskiej. (www.monitorpolski.gov.pl)
- niem. – niemiecki (a)
- n. os. – nazwa osobowa
- pie. – praindoeuropejski (a)
- pol. – polski (a)
- pom. – pomorski (a)
- pot. – potoczny (a)
- PRNG – Państwowy Rejestr Nazw Geograficznych
- psł. – prasłowiański (a)
- stp. – staropolski (a)
- średniem. – średnio-dolno-niemiecki (a)
- urz. – urzędowy (a)

Literatura

- Bańkowski Andrzej, 1982, *Zmiany morfemiczne w toponimii polskiej*, Wrocław, Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
- Bijak Urszula, 2013, *Nazwy wodne dorzecza Wisły (potamonimy odapelatywne)*, Kraków, Wydawnictwo FALL.
- Boras Zygmunt, Walczak Ryszard, Wędzki Andrzej, 1961, *Historia powiatu waleckiego*, Poznań, Wydawnictwo Poznańskie.
- Borek Henryk, 1968, *Zachodniosłowiańskie nazwy toponimiczne z formantem -bn-*, Wrocław, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, s. 482.
- Borek Henryk (red.), 1983, *Hydronimia Odry. Wykaz nazw w układzie hydrograficznym*, Opole, Wydawnictwo Instytutu Śląskiego w Opolu, s. 350.
- Boryś Wiesław, 2005, *Słownik etymologiczny języka polskiego*, Kraków, Wydawnictwo Literackie.
- Chludziński Andrzej, 2008, *Toponimia powiatu białogardzkiego*, Pruszcz Gdański, Wydawnictwo JASNE.
- Czopek-Kopciuch Barbara, 2012, *Prace Komisji Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych przy MSWiA, Archiwum Fotogrametrii, Kartografii i Teledetekcji, Vol. 23, s. 71–80.*
- Duma Jerzy, 1999, *Nazwy rzek lewobrzeżnego Mazowsza z całym dorzeczem Pilicy*, Warszawa, Towarzystwo Naukowe Warszawskie, s. 202.
- Dejna Karol, 1993, *Dialekty polskie*, Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, s. 283.
- Foster Elżbieta, Willich Cornelia, 2007, *Ortsnamen und Siedlungsentwicklung. Das nördliche Mecklenburg im Früh- und Hochmittelalter (Forschungen zur Geschichte und Kultur desöstlichen Mitteleuropa, Stuttgart.*
- Gołaski Janusz, 1977, *Badania nad nazwami jezior Pojezierza Waleckiego*, Rocznik Nadnotecki, z. 8, s. 110–113.
- Gołaski Janusz, 2008, *Ustalenie i wdrażanie nazw obiektów fizjograficznych na Ziemiach Zachodnich i Północnych Rzeczypospolitej Polskiej*, Polski Przegląd Kartograficzny, T. 40, s. 46–53.
- Gołaski Janusz, Górska-Gołaska Krystyna, 2011, *Zagadnienie udostępniania dawnych nazw polskich i słowiańskich na Ziemiach Odzyskanych (na przykładzie nazw jezior w Puszczy Wieleńskiej)*, Polski Przegląd Kartograficzny, T. 43, s. 56–61.
- Grodek Andrzej, Kielczewska-Zaleska Maria, Zierhoffer Karol (red.), 1948, *Monografia Odry*, Poznań, Instytut Zachodni, s. 69.

- Grygorenko Wiktor, 1970, *Redakcja i opracowanie map ogólnogeograficznych*, Warszawa, Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych.
- Górniewicz Hubert, 1968, *Studia nad rodowymi nazwami miejscowymi w języku polskim*, Gdańsk, Gdańskie Towarzystwo Naukowe, s. 204.
- Imhof Eduard, 1965, *Rozmieszczenie nazw na mapie*. W: Zagadnienia kartografii ogólnej, „Przegląd Zagranicznej Literatury Geograficznej”, z. 1, s. 5–19.
- Karplukówna Maria, 1955, *Polskie nazwy miejscowe od imion kobiecych*, Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej, nr 1, s. 111–161.
- Karpluk Maria, 1965, *Staropolskie zapisy typu Tompko, krampny, Imbranowice*, Zeszyty Naukowe UJ. Prace Językoznawcze, nr 15, Kraków.
- Keates John S., 1965, *Percepcja barwy w kartografii*. W: Zagadnienia kartografii ogólnej, „Przegląd Zagranicznej Literatury Geograficznej”, z. 4, s. 111–124.
- Kołodziejczyk Krzysztof, 2013, *Niefortunne rozwiązania toponomastyczne na przykładzie nazw ulic i placów Wrocławia*, „Onomastica”, LVII, s. 185–204.
- Kuraszkiewicz Władysław, 1986, *Ze studiów nad polskimi samogłoskami nosowymi (rezonans nosowy)*, [w:] *Polski język literacki*, Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, s. 187–193.
- Lehr-Spławiński Tadeusz, 1956, *O dawnych narzeczach Słowian Pomorza Zachodniego i ziem przyległych*, [w:] *Konferencja pomorska*, pod red. B. Leśnodorskiego i innych, Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, s. 477.
- Malec Maria, 1988, *Słownik etymologiczny nazw geograficznych Polski*, Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Moles Abraham A., 1971, *Teoria informacji a przekaz kartograficzny*. W: Teoretyczne problemy współczesnej kartografii, red. J. Ostrowski, L. Ratajski, „Przegląd Zagranicznej Literatury Geograficznej”, z. 1–2, s. 64–83.
- Moszyński Kazimierz, 1967, *Kultura ludowa Słowian*, t. II, cz. 1, Warszawa: Polska Akademia Umiejętności.
- Mrózek Robert 1993, *Obce elementy językowe w południowośląskiej toponimii i mikrotoponimii*, [w:] *Wpływy obce w nazewnictwie Polski*, pod red. M. Kamińskiej, Łódź, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 191–196.
- Nieckula Franciszek, 1971, *Nazwy miejscowe z sufiksami -ov, -in- na obszarze Wielkopolski i Małopolski*, Wrocław, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 404 s.

- Ostrowski Wiesław, 1974, *Sprawność kartograficznej formy przekazu*, „Polski Przegląd Kartograficzny”, T. 6, nr 1, s. 14–23.
- Ostrowski Wiesław, Kowalski Paweł, 2004, *Przewodnik toponimiczny. Część III. Stosowanie i rozmieszczanie nazw na mapach*, Warszawa, Główny Urząd Geodezji i Kartografii.
- Popowska-Taborska Hanna, 1968, *Dawne podziały językowe zgermanizowanych terenów zachodniosłowiańskich*, *Onomastica*, nr 13, s. 142–166.
- Ratajski Lech, 1989, *Metodyka kartografii społeczno-gospodarczej*, Wyd. 2, Warszawa, Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych
- Reczek Stefan, 1968, *Podręczny słownik dawnej polszczyzny*, Wrocław, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, s. 933.
- Rieger Janusz, Wolnicz-Pawłowska Ewa 1975, *Nazwy rzeczne w dorzeczu Warty*, Wrocław, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, s. 306.
- Robinson Arthur, 1965, *Koncepcja mapy*. W: Zagadnienia kartografii ogólnej, „Przegląd Zagranicznej Literatury Geograficznej”, z. 1, s. 87–110.
- Robinson Arthur, Sale Randall, Morrison Joel, 1988, *Podstawy kartografii*, Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Rospond Stanisław, 1951, *Słownik nazw geograficznych Polski zachodniej i północnej*, cz. 1–2, Warszawa, Polskie Towarzystwo Geograficzne, 794 s.
- Rospond Stanisław, 1957, *Polsko-niemieckie substytucje graficzne i fonetyczne w najdawniejszych dyplomach i tekstach śląskich*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Wrocławskiego”, seria A, nr 5, Językoznawstwo, s. 3–39.
- Rospond Stanisław, 1969, *Słowiańskie nazwy miejscowe z sufiksem -‘sk-*, Wrocław, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 432 s.
- Rospond Stanisław, 1979, *Gramatyka historyczna języka polskiego*, Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 392 s.
- Rospond Stanisław, 1984, *Słownik etymologiczny miast i gmin PRL*, Wrocław, Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
- Rozwadowski Jan, 1948, *Studia nad nazwami wód słowiańskich*, Kraków, Polska Akademia Umiejętności, 344 s.
- Rutkiewicz-Hanczewska Małgorzata, 2010, *Pałuki – nizinny kraj nad-rzeczny*, „Pałuki”, nr 946, s. 19 (<http://paluki.tygodnik.pl/artykuly/zo-bacz/9773/347/>).
- Rzetelska-Feleszko Ewa, Duma Jerzy, 1977, *Nazwy rzeczne Pomorza między dolną Wisłą a dolną Odrą*, Wrocław, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 257 s.

- Rzetelska-Feleszko Ewa, Duma Jerzy, 1996, *Językowa przeszłość Pomorza Zachodniego na podstawie nazw miejscowych*, Warszawa, Sławistyczny Ośrodek Wydawniczy, 343 s.
- Rzetelska-Feleszko Ewa, Duma Jerzy, 2008, *Nazwy terenowe Pomorza Zachodniego zawierające elementy słowiańskie*, t. I, Warszawa, Sławistyczny Ośrodek Wydawniczy.
- Rzetelska-Feleszko Ewa, Duma Jerzy, 2013, *Nazwy terenowe Pomorza Zachodniego zawierające elementy słowiańskie*, t. II, Warszawa, Sławistyczny Ośrodek Wydawniczy.
- Saliszczew Konstantin A., 2003, *Kartografia ogólna*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Sławski Franciszek, 1952–1982, *Słownik etymologiczny języka polskiego*, t. I–V, Kraków, Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego.
- Słoboda Paweł, 2014, *Z leksykografii onomastycznej*, „Onomastica”, nr LVIII, s. 120–130.
- Stęplewski Artur, 2013, *Pismo i pisarze w średniowiecznej Polsce. Grafia wielkopolskich rot sądowych*, Poznań, Wydawnictwo Rys, 205 s.
- Wilkoń Aleksander, 1963, *Polskie nazwy miejscowe od nazw wodnych*, „Onomastica”, nr VIII, s. 87–124.
- Wolff Adam, Rzetelska-Feleszko, 1982, *Mazowieckie nazwy terenowe do końca XVI wieku*, Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 322 s.
- Zielińska Anna, 2013, *Mowa pogranicza. Studium o językach i tożsamościach w regionie lubuskim*, Warszawa, Sławistyczny Ośrodek Wydawniczy.
- Zierhoffer Karol 1986, *Formowanie się nazewnictwa od terminów topograficznych na przykładzie wyrazu „łęg”*, Wrocław, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 92 s.
- Zierhoffer Karol, 2004, *O wyrazie gwarowym kawel*, [w:] K. i Z. Zierhoferowie, *Wśród ciekawych nazw i wyrazów*, Poznań, Wydawnictwo Poznańskie, *Studia Polonistyczne*, s. 203–210.

Wykaz tabel

Tabela 1. Spis nazw arkusza mapy podkładowej 29 Dzierżążna Mała. (Kl. Drensen 1946 – część).....	20
Tabela 2. Chronologia nazw z morfemem <i>-ow-</i> , <i>-ew-</i> (<i>-*ov-</i> i <i>-*'ev-</i>)	66
Tabela 3. Chronologia nazw złożonych z przymiotnikowym członem z morfemem <i>-ow-</i> , <i>-ew-</i> (<i>-*ov-</i>)	67
Tabela 4. Chronologia nazw z morfemem <i>-sk-</i> (<i>*ʁsk-</i>).....	67

Tabela 5. Chronologia nazw z morfemem <i>-na, -no, ne, ny, -en</i> (-*bn-).....	69
Tabela 6. Chronologia nazw z morfemem <i>-in // -yn</i> (-iń // -yń), <i>-ino</i> (-yno), <i>-iny</i>	70
Tabela 7. Chronologia nazw z morfemem <i>-ic-</i>	71
Tabela 8. Chronologia nazw z morfemem <i>-jb-, -ja,-je</i>	72
Tabela 9. Chronologia nazw z morfemem <i>-ek-, -ka, -ko, -ki</i> (*-ɔk-) oraz <i>-ik-</i>	73
Tabela 10. Chronologia zebranych nazw miejscowych i terenowych	74
Tabela 11. Alfabetyczny wykaz nazw zabytkowych (tabela zbiorcza).....	93

Wykaz rycin

Ryc. 1. Obszar Pojezierza Wałęckiego na tle granic województw	14
Ryc. 2. Granice obszaru badań.....	15
Ryc. 3. Mapa podkładowa 1:25 000 nr 29 Dzierżążna Mała, część (zmniejszona).....	19
Ryc. 4. Ujście Bukówki do Noteci z młynami wodnymi Papiernia i Mniszek. (Separat-Piece von Westpreussen, 1:25 000, ark.154). Pomierzone ok. 1781 r. Staatsbibliothek zu Berlin, sygn. L 5420/4. Rękopis (zmniejszony).	24
Ryc. 5. Pozostałości bukowej puszczy Trzebiec, 12 km na północny-zachód od Wałcza. (Separat-Piece von Westpreussen, 1:25 000, ark. 141). Pomierzone ok. 1781 r. Staatsbibliothek zu Berlin, sygn. L 5420/4. Rękopis (zmniejszony).	27
Ryc. 6. Księga grodzka wałęcka z lat 1646–1649 (WG 27).....	31
Ryc. 7. Bracia Czarnkowscy dzielą się jeziorami w 1532 r. Fragment z księgi grodzkiej poznańskiej (PG 75, 594).....	32
Ryc. 8. Granice Wiesiółki i innych wsi z 1613 r. Fragment z księgi grodzkiej wałęckiej (WG 15, 8).....	33
Ryc. 9. W pracowni Archiwum nad księgą grodzką wałęcką z XVII w.....	34
Ryc. 10. Pokrycie Pojezierza Wałęckiego arkuszami mapy w skali 1:50 000 w układzie 1992 oraz ich numeracja jako załączników w niniejszej pracy	81
Ryc. 11. Fragment mapy zawierającej treść podkładową (zmniejszone)	82
Ryc. 12. Symbole obiektów przedstawionych punktowo	84
Ryc. 13. Symbole obiektów przedstawionych powierzchniowo	85

Ryc. 14. Dawny las będący obiektem zabytkowej nazwy, nie pokrywający się obrysem ze współcześnie istniejącym lasem.....	85
Ryc. 15. Przykład rzeki istniejącej współcześnie, mającej zabytkową nazwę (w powiększeniu).....	86
Ryc. 16. Przykład fragmentu rzeki (a), drogi (b), zbiornika wodnego (c), które współcześnie nie istnieją (w powiększeniu).....	86
Ryc. 17. Tytuł mapy zapisany przy użyciu fontu Kawoszeł	89
Ryc. 18. Skróty zastosowane na mapie przedstawiającej zabytkowe nazewnictwo polskie	91
Ryc. 19. Fragment legendy z objaśnieniem zróżnicowania napisów dotyczących powierzchni	91
Ryc. 20. Fragment legendy dotyczący prezentacji nazw zabytkowch.....	92